

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról
Az előterjesztő megnevezése:	Baginé Gavaldik Livia, a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője
	Lengyelné Nagy Beatrix, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ vezetője
	Dr. Pap Magdolna, a PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda vezetője
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2016. május 11.
Mellékletek száma:	1 db
Mellékletek megnevezése:	Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról
Feladatot jelent:	
Véleményező bizottság:	Humán Erőforrás Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Dr. Birinyi Alexandra
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2016. április 28.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Balogh Renáta
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó: A zárt ülés elrendelésének indoka:	Nyílt ülésen tárgyalandó
	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/4931-4/2016
Előkészítésben résztvevők:	Baginé Gavaldik Livia, Lengyelné Nagy Beatrix, Dr. Pap Magdolna

**Tájékoztató
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig a külön jogszabályban meghatározott tartalommal átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 170/A. §-a szerint a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 278/2015. (V. 13.) határozatával tudomásul vette a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztatót, és megállapította, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása megfelelő szakmai színvonalon történik.

A Képviselő-testület döntött arról, hogy 2015. december hó 31. napjáig megvizsgálja a jászberényi gyermekek átmeneti otthoni ellátásának gyermekek átmeneti otthonát működtető fenntartóval kötött ellátási szerződés útján való biztosításának lehetőségét, mivel az intézmény kialakításának és működtetésének – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben előírt - tárgyi és személyi feltételei nem adóttak.

A Képviselő-testület a 460/2015. (XII. 9.) határozatával felkérte Jászberény Város Polgármesterét, hogy a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében – a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat I. számú Szakmai Központja vezetőjének bevonásával - kérjen tájékoztatást az ellátási szerződés megkötésének, ellátási terület bővítésének lehetőségéről, szerződéskötés feltételeire vonatkozóan az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásának (a továbbiakban: Társulás) Elnökétől.

Az elnöki tájékoztatóban foglaltak alapján a Képviselő-testület a gyermekek átmeneti otthoni ellátásáról szóló 133/2016. (III. 9.) határozatával döntött arról, hogy a gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Társulással a Társulási Tanács 6/2016. (II. 15.) határozatának 2. pontjában meghatározott feltételek szerint, továbbá kinyilvánította, hogy a gyermekek átmeneti otthoni ellátásának biztosítására előírt törvényi kötelezettségnek a jövőben az intézményfenntartó Társulással kötött ellátási szerződés útján kíván eleget tenni.

Kérjük tájékoztatónk megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat – egyszerű többséggel történő - elfogadását.

***Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2016. (V. 11.) határozata***

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató tudomásul vételéről

1. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló – e határozat mellékletét képező – tájékoztatót tudomásul veszi.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása megfelelő szakmai színvonalon történik.

Erről:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal,
2. Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
3. PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda,
4. PH Közgazdasági Iroda,
5. Humán Erőforrás Bizottság valamennyi tagja,
6. Képviselő-testület valamennyi tagja,
7. Irattár ***értesül.***

Jászberény, 2016. április 27.

***Baginé Gavaldik Livia s.k.
Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
vezetője***

***dr. Pap Magdolna s.k.
irodavezető***

***Lengyelné Nagy Beatrix s.k.
Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ
vezetője***

Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ

Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (1) bekezdése szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

1./ A település demográfiai mutatóinak alakulása

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatala Kormányablak Osztályának adatszolgáltatása szerint Jászberény lakossága 2015. december hó 31. napján 26 390 fő volt.

A december 31-i állapot szerint a korösszetétel adatai a következők:

A lakosság 23%-a (5971 fő) 62 éven felüli, 60%-a 19-62 év közötti (15917 fő), a 18 év alatti korosztály aránya 17%-os (4502 fő). A lakosság 86.4%-a (22807 fő) 14 éven felüli, a 0-14 év közötti korosztály aránya 13.6%-os (3583 fő).

A gyermekek 0-5 év közötti korosztályának aránya 31.4% (1412 fő), a 6-13 éves korosztály aránya 43.2% (1945 fő), 14-18 év közötti korosztály aránya 25.4% (1145 fő).

A jelenlegi és az előző időszakra vonatkozó adatok összehasonlítása során megállapítható, hogy lényeges változás nem következett be a korösszetételben, illetve annak arányaiban.

2./ Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság** megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, természetbeni támogatásnak és egyéb kedvezményeknek (ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a jogosult gyermek számára a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel. A 2015. évben gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, és 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, 8. évfolyam fölött tanuló gyermek esetében pedig a térítési díj 50%-át kellett kedvezményként biztosítani. Az előző évhez képest változás nem történt.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek** – a törvényi előírásnak megfelelően – **augusztus és november hónapban** fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható **Erzsébet utalvány formájában természetbeni támogatást kaptak**, melynek összege a múlt évben 5.800.- Ft volt alkalmanként, gyermekenként, ez az összeg nem változott az előző évhez képest.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a benyújtott kérelmek alapján a múlt évben 744 fő (693 gyermek és 51 nagykorú fiatal) részére állapítottunk meg, 1 elutasító döntés született a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel, 4 esetben került sor megszüntetésre. Az előző évhez képest csökkent a kedvezményben részesítettek száma. A Jászberény város illetékességi területén élő gyermekek 15%-a volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A kedvezményezettek közül 183 gyermek 6 év alatti, 373 az általános iskolások száma, míg 137 fő középiskolás. A 18 év feletti, saját jogon kedvezményre jogosultak száma pedig 51 fő.

A kedvezményre jogosultak 388 családban nevelkedtek.

A családok gyermekszám szerinti megoszlása a következő:

Egy gyermeket neveltek 171 családban, kettőt 129 családban. A három gyermekes családok száma 57, a négy és több gyermekesek száma pedig 31 volt.

223 család volt, ahol a szülő egyedül nevelte gyermekét, ez 57% a kedvezményre jogosult családokhoz viszonyítva.

A megállapított kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem érte el a nyugdíjminimum felét (14.250.- Ft-ot) 56 család esetében, a nyugdíjminimum felénél több volt, de nem érte el a nyugdíjminimumot (28.500.- Ft-ot) 202 családnál, míg 130 család esetében haladta meg a nyugdíjminimumot az egy főre jutó jövedelem.

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. E rendelkezés hatályba lépése óta pénzbeli ellátás megállapítására nem került sor, erre irányuló kérelem nem érkezett.

2013. szeptember hó 1. napjától a jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során - az ügyfél erre irányuló kérelme esetén - a Gyvt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is, külön döntéssel állapítja meg, hogy a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tekintettel a szülő/gyám alacsony iskolai végzettségére (legfeljebb alapfokú végzettség), a szülő/gyám alacsony foglalkoztatottságára, az elégtelen lakáskörülményekre, a nevelésbe vételre, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátásra.

A múlt évben a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 37 gyermek esetében került sor. 7 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és az elégtelen lakókörnyezetre, 29 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és a szülők/egyik szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel, 1 gyermek esetében a szülők/egyik szülő alacsony foglalkoztatottságára és az elégtelen lakókörnyezetre tekintettel.

Hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 151 gyermek esetében került sor. 138 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére, 13 gyermek esetében mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

Az óvodáztatási támogatás 2009-ben bevezetett pénzbeli támogatási forma volt. Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

2013. szeptember hó 1. napjától – a Gyvt. 20/C. §-ában foglaltak szerint – a települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát – kérelmére – annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapította, és a gyermek legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél kezdődik, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdje az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 68/G. § (2) bekezdése szerint az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása szempontjából rendszeres óvodába járásnak minősül, ha a gyermek az óvodai nyitvatartási napokon naponta legalább hat órát az óvodában tartózkodik, és a szülő, a családbafogadó gyám által a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (2) bekezdésének a) pontja szerint igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen nem haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július–augusztus hónapokban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

Az óvodáztatási támogatás Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény 109. § 1. pontjában foglaltakra tekintettel 2015. szeptember hó 1. napjától megszűnt, mivel az óvodai nevelésben történő kötelező részvétel életkori határa a gyermek ötödik életévének betöltéséről a harmadik életévének betöltésére változott. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdése szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt.

A múlt évben is gyermekenként első alkalommal 20.000.- Ft, a jogosultság korábbi megállapításainál esetenként 10.000.- Ft volt az óvodáztatási támogatás, amit június hónapban folyósítottunk.

A múlt év júniusában 19 gyermek részesült óvodáztatási támogatásban, 7 gyermek első alkalommal, 12 gyermek további alkalommal, mert teljesítette a rendszeres óvodába járást.

A 2014. év januárjától az átmeneti segélyt és a temetési segélyt felváltotta az önkormányzati segély - mint új szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás -, melybe beépítésre került a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás is. A múlt év január és február hónapjában a Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 51/2013. (XII. 12.) önkormányzati rendelete 7. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint **önkormányzati segélyre** volt jogosult a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

A múlt év első két hónapjában 5 esetben 5 család részesült ebben a támogatási formában. A családok számára alkalmanként 2000.- Ft-tól 11.400.- Ft-ig terjedő összeget tudtunk biztosítani.

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény III. fejezete rendelkezett a szociális ellátások rendszerének átalakításáról. E fejezet 3. pontja jelentősen módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, s a hatásköri változások mellett 2015. március hó 1. napjától új ellátási formát, a települési támogatást – mint kiadáskompenzáló támogatást – vezette be, az önkormányzati segély megszűnt. Múlt év márciusától a Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete 6. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint **rendkívüli települési támogatás**ra volt jogosult a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét. A családok számára alkalmanként 2000.- Ft-tól 11.400.- Ft-ig terjedő összeget tudtunk biztosítani.

Múlt év márciusától az év végéig 118 esetben 102 család részesült ebben a támogatási formában

A támogatásban részesültek 88%-a (90 család) egy alkalommal, 10%-a (10 család) két alkalommal, 2%-a (2 család) három vagy több alkalommal részesült támogatásban.

A Jászberény Városi Önkormányzat a 2015. évi költségvetési előirányzatainak megállapításáról szóló 3/2015. (II. 13.) önkormányzati rendelet 16. § (4) bekezdése alapján a Humán Erőforrás Bizottság döntési jogkörébe utalt előirányzat terhére, 1.000.000.- Ft erejéig biztosította a karácsonyi utalványt 804 rászoruló gyermek, fiatal (450 család) számára.

Az Önkormányzat a 2015. június 29-től 2015. augusztus 27-ig terjedő időszakban 43 munkanapon keresztül biztosította a nyári gyermekétkeztetést napi egyszeri ingyenes melegétkeztetés formájában 262 fő rászoruló gyermek részére 440.-Ft/adag értékben. A rendelkezésre álló forrás 4.238.080.- Ft, melynek 100%-a (pályázati) központi költségvetési támogatás volt.

3./ Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. 94. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat (bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona), szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése szerint a települési önkormányzat a múlt évben a lakosságától függetlenül köteles volt gyermekjóléti szolgálatot működtetni.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A múlt évben a **Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegysége** 62 férőhelyen biztosította a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását.

Jászberény város közigazgatási területén a múlt évben a Gyermekcentrum Alapítvány a fenntartásában működő **Fejlesztő Kuckó, Manócska, Virágoskert, Katica Családi Napközik**ben 7-7-7 férőhellyel biztosította a gyermekek (húszhetestől tizennégy éves korig) napközbeni ellátását.

A Manósziget Családi Napközi és Játsház Nonprofit Kft. fenntartásában működő **Menő Manó, Csicsergők**, illetve **Fecsegő Tipegők Családi Napközik** 7-7-7 férőhellyel gondoskodtak a gyermekek ellátásáról.

A Rella Baba Nonprofit Kft. fenntartásában 2015 novemberétől kezdhette meg működését a **Baby World Családi Napközi** 7 férőhellyel.

Az alapellátás célja: hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kiemelt veszélyeztetettség megszüntetéséhez.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában foglalt feladatkörében eljárva, e törvény 87. §-a alapján a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás létrehozásáról szóló 98/2013. (IV. 10.) határozatával döntött arról, hogy a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, mint önkormányzati feladat hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulást hoz létre Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás elnevezéssel, és elfogadja a társulási megállapodást.

A társulási megállapodás 9. pontja szerint: a Társulás a társult önkormányzatok közigazgatási területén 2013. július 1-től társulási formában biztosítja a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást az általa jogutódlással átvett integráltan működő intézmény, a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat keretei között a hatályos működési engedélyben foglaltak szerint, az ellátási területhez tartozó települések közigazgatási területén.

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás – intézményfenntartóként – a **Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat** (a továbbiakban: Szolgálat) útján gondoskodik Jászberény város közigazgatási területére is kiterjedő illetékességgel a gyermekjóléti szolgáltatásról, mint **alapellátásról**.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január elsejei hatállyal módosította a szociális törvényt és a Gyvt.-t. A módosítás értelmében 2016. január hó 1. napjától a települési önkormányzat köteles biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet. A családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A járásszékhely település lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni, melynek ellátási területe a járás lakosságára terjed ki. A települési önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást más szervvel, személlyel kötött ellátási szerződés útján, illetve társulásban is biztosíthatja. Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

Az Szt. 136. § (8) bekezdése és a Gyvt. 174. § (4) bekezdése rögzítette, hogy a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető. Az Szt. 136. § (9) bekezdésében és a Gyvt. 174. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel a Képviselő-testület felülvizsgálta a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést, és 2015. november 30-ig döntött a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról.

A Képviselő-testület a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításáról szóló 405/2015. (X. 14.) határozatával kinyilvánította, hogy Jászberény város közigazgatási területére kiterjedően kötelezően ellátandó családsegítés feladatot, valamint - járásszékhely településként - a Jászberényi Járás közigazgatási területére kiterjedően kötelezően biztosítandó gyermekjóléti központi feladatokat 2016. január hó 1. napjától kezdődően továbbra is – mint a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás tagja – a Társulás által létrehozott és fenntartott Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény útján kívánja ellátni a feladat ellátására vonatkozó megállapodásban foglaltak szerint.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal a JN/17/00202-6/2016 számú határozatával 2016. január elsejei hatállyal módosította a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat – mint engedélyes – szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatait. E módosítás szerint a Jászberény, Ferencesek tere 3/a. szám alatt található I. számú Szakmai Központ Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központként működik tovább.

3.1. A Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ bemutatása, munkafeltételeinek alakulása

Intézményünk 2008. január 1-jén kezdte meg működését. A Jászsági Többcélú Társulás a társulást alkotó valamennyi -18- település jóváhagyásával, ezen belül 12 települési önkormányzat részvételével (ezek: Alattyán, Jánoshida, Jászágó, Jászsalsószentgyörgy, Jászapáti, Jászberény, Jászboldogháza, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jászládány, Jásztelek) létrehozta a **Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot** (továbbiakban Jászsági Szolgálat), mint részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervet. A Jászsági Szolgálat I. számú Szakmai Központja (továbbiakban Szolgálat) és egyben székhelye Jászberény lett és a Ferencesek tere 3/a. szám alatt nyert elhelyezést. Az azóta eltelt időszak során az intézmény több változáson ment keresztül:

A korábbi 12 település mellett 2011. január 1-jétől Jászszentandrás, 2012. január 1-jétől pedig már Jászkisér is csatlakozott a társulás keretében történő feladatellátáshoz.

Az intézmény 2013-ban ismét átalakuláson ment keresztül. A **Jászsági Többcélú Társulás 2013. június hó 30. napjával megszűnt.** Az egyeztetések alapján a továbbiakban már Jászágó település nélkül, de a többi **13 jászsági település közös szándéka szerint** a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás – mint kötelező önkormányzati feladat – ellátására egy **új, intézményfenntartó társulást, a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulást hozott létre 2013. július 1-jével.**

Mindezek után a Jászsági Szolgálat egy újabb fordulóponthoz érkezett, mivel a **2016. 01. 01-jével** hatályossá váló újabb jogszabályváltozások eredményeként **egy új, és jelentős szerkezeti átalakuláson** esett át. Ennek következtében a jelenleg 15 jászsági település (Alattyán, Jánoshida, Jászágó, Jászsalsószentgyörgy, Jászapáti, Jászberény, Jászboldogháza, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászivány, Jászfákóhalma, Jászkisér, Jászládány, Jászszentandrás és Jásztelek) társulási összefogásában működő, a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás által fenntartott Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a továbbiakban az alábbi ellátási területen lát el feladatokat:

- ellátja a **család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait** a társult önkormányzatok közigazgatási területén, továbbá
- ellátja a **család- és gyermekjóléti központ feladatait** a Jászapáti Járáshoz és a Jászberényi Járáshoz tartozó települések közigazgatási területén, azaz a Jászapáti járáshoz tartozó településeken: Alattyán, Jánoshida, Jászsalsószentgyörgy, Jászapáti, Jászdózsa, Jászivány, Jászkisér, Jászládány, Jászszentandrás;
Jászberényi járáshoz tartozó településeken: Jászberény, Jászfákóhalma, Jásztelek, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jászárokszállás, Pusztamonostor, Jászágó.

A már említett jogszabályváltozás eredményeként új munkakörök jöttek létre (a korábbi családgondozó helyett a továbbiakban családsegítő, és esetmenedzser). Az intézmény engedélyezett szakmai létszáma jelenleg összesen 36,5 fő, munkakörönként az alábbi megoszlásban:

- 3 fő szakmai vezető (2 központvezető, illetve 1 szolgálatvezető)
- 20 fő családsegítő,
- 8,5 fő esetmenedzser
- 4 fő tanácsadó
- 1 fő asszisztens/kisegítő

A Jászsági Szolgálat integrált intézményként a továbbiakban is két szolgáltatást - családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatás - biztosít a felsorolt ellátási területen, ezen belül Jászberényben is.

A jogszabályváltozást követően létrejött feladat ellátási struktúrában a Jászsági Szolgálaton belül a Jászberény járásszékhelyen működő szolgálat a továbbiakban, mint **Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ** (továbbiakban: Jászberényi Központ) folytatja a működését. Jászberény városban jelenleg 4 családsegítő és 2 esetmenedzser tevékenykedik, munkájukat központvezető, jogi tanácsadó, jelzőrendszeri tanácsadó, pszichológiai tanácsadó segíti.

A szakképzettségi arányt tekintve a Jászberényi Központ gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakemberei **100 %-ban rendelkeznek** a külön jogszabályban **előírt szakképesítéssel**.

Változatlanul **kedvező helyzetről** számolhatunk be az **infrastrukturális és tárgyi feltételeink vonatkozásában**. Az épület, amelyben Központunk elhelyezésre került, megfelelő munkafeltételeket biztosít számunkra a tevékenységünk végzéséhez. Biztosítottak a családgondozók számára szükséges irodahelyiségek, a megfelelő nagyságú, személyes segítő beszélgetésre is alkalmas interjúszoba. Szolgálati kerékpárral, mobiltelefonnal minden családgondozó rendelkezik.

A Központ már a 2008. január 1-jei induláskor is rendelkezett megfelelő mennyiségű és minőségű tárgyi felszereltséggel, és az azóta történt újabb beszerzéseknek köszönhetően a tárgyi feltételeink évről évre tovább javultak az intézmény alapítása óta. Mindezek ellenére azonban továbbra is nehézséget jelent, hogy a meglévő számos számítógép az évek múlásával mára elavult. Egyre nagyobb gondot okoz a karbantartásuk, állapotuk miatt egyre gyakrabban nehezítik és lassítják a mindennapi munkavégzést.

A Jászberényi Központ által ellátandó feladatok (családgondozás, szervezés, szolgáltatás), továbbá azon belül is a jelentős külterületi munka (Neszűr, Pórtelek, egyéb tanyavilág) alapvetően megkívánják a tervezhető, adott esetben az azonnali intézkedési lehetőséget. Mindezen feladatok hatékonyabb ellátására 2006 óta saját szolgálati gépjármű állt már eddig is rendelkezésünkre. Kedvező változást jelent, hogy 2016 februárjában egy újabb szolgálati gépjármű beszerzésére kerülhetett sor, mely szintén Jászberényben, a Szolgálat Központtá történő átalakulásával megnövekedett járási szintű feladatellátás zökkenőmentes biztosítását támogatja.

Intézményünk működési engedélye 2015. január 1-jével került módosításra, melynek értelmében az intézmény mindkét szolgáltatása vonatkozásában **határozatlan idejű működési engedély** kiadására került sor. Ezt követően a feladatellátás 2016. január 1-jével történő átalakítását figyelembe véve a változások átvezetésével újabb módosításra került sor, mely 2016. április 12-én vált hatályossá.

Sajnos a szakmai munkában, munkafeltételekben továbbra is érzékelhetők a már korábban is említésre került kedvezőtlen folyamatok jelenléte. A stabil és magas színvonalú feladatellátást az utóbbi időszakban hátrányosan befolyásolja a folyamatos jogszabályváltozások hatására fellépő feladatbővüléssel és az összetettebb esetkezelésekkel járó leterheltség (fizikai, és mentális téren egyaránt). Mindemellett a szakmában jelenleg is jelenlévő, általánosságban jellemző erkölcsi és anyagi elismertség hiánya, az alulfizettség miatt egyre jobban eluralkodó **magas fluktuáció** és pályaelhagyás a Jászsági Szolgálatot, így ezen belül a Jászberényi Központunkat sem kerüli el. Mindezt csak erősíti, hogy a szakdolgozók munkakörülményei (különösen a gyermekjóléti szolgáltatásban) is jelentősen nehezedtek az elmúlt években/évtizedekben. Növekszik az „embert próbáló”, nagy mentális megterhelést jelentő esetek aránya (pl. bántalmazás, pszichiátriai beteg a családban, eldurvult válási szituációk). Egyre gyakrabban kell kritikus körülmények között lévő családoknál is

beavatkozni (pl. tetves, vagy rühös gyermek, hepatitis fertőzés a családban, kritikus higiénés körülmények). A növekvő arányban jelen lévő külterületi feladatellátás fokozott veszélyei is érzékelhetők (pl. kollégánk szenvedett már el kutyaharapást is munkája során). Csak néhányat említve az utóbbi időszak szolgálati tapasztalataiból. A pályát sorra elhagyó kollégák pótlása - különösen az új szervezeti felállásban - növekvő kihívást jelent, mivel a meghirdetett álláshelyekre alig van jelentkező, a pályakezdő kollégák felkészítése pedig több évet vesz igénybe.

3.2. A Jászberényi Központ szakmai feladatainak bemutatása

A már említett 2016. 01. 01-jével létrejött új feladat ellátási struktúra (család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ) eredményeként a Jászsági Szolgálat - így azon belül a Jászberényi Központ is - kiterjedt és széleskörű feladat ellátási kötelezettségekkel terhelt a továbbiakban, melyek a több lépcsőben hatályba lépő és kiegészülő jogszabályváltozások hatására várhatóan még tovább bővülnek az elkövetkező időszakban. A Jászberényi Központ ellátási kötelezettsége a speciális szolgáltatások terén és a hatósági feladatellátással érintett esetekben, a továbbiakban már a Jászberényi Járás összes településére kiterjed.

A gyermekjóléti szolgáltatás, így ezen a területen a **Jászberényi Központ** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: gyermekvédelmi törvény) 39. – 40/A. §-aiban foglaltaknak megfelelően az alábbi **területeken lát el feladatokat**:

Ellátja a gyermekjóléti szolgálat **általános szolgáltatási feladatait**:

1) A gyermek testi, lelki egészségének, **családban történő nevelkedésének elősegítése** érdekében:

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásának szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

2) A gyermek **veszélyeztetettségének megelőzése** érdekében:

- a gyermekek veszélyeztetettségét észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, azok megoldására javaslatok készítése,
- a jelzőrendszer tagjai közötti (Gyvt. 17. § (1)) együttműködés megszervezések és tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

3) A **kialakult veszélyeztetettség megszüntetése** érdekében:

- családgondozással elősegíteni gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- egyéb gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételén kezdeményezése.

Mindezeneken túl:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- segíti a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálat **általános szolgáltatási feladatain túl továbbá, a járás összes településére kiterjedően** az alábbi feladatokat látja el:

1.) A gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő **önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt**, amelynek keretében biztosít

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a Gyvt. 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,
- - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;

2.) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó **hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el**, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző

intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

- utógondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít.

3.) **Szakmai támogatást nyújt** az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

3.3. A Szolgálat szakmai tevékenységének bemutatása

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA							
Év	0 – 5 éves	6 – 13 éves	14 – 17 éves	Ellátott gyermekek (év/fő)	Családok száma	Éves forgalom	Szakmai tevékenységek száma
2008	71	104	47	222	129	2738	6382
2009	80	117	75	268	181	2819	7657
2010	70	111	96	277	174	2758	7180
2011	60	110	120	290	172	2333	6224
2012	63	117	113	293	191	2926	6960
2013	61	122	111	294	176	3614	9174
2014	60	102	93	255	170	3175	6674
2015	57	83	78	218	136	2269	5827

1. számú táblázat

Az 1. számú táblázat szemlélteti a **gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek számának alakulását** az elmúlt években. Az ellátotti létszám alakulását jelentősen befolyásolja az észlelő- és jelzőrendszer¹ érkező jelzések száma, amely az elmúlt évben a korábbi emelkedő tendencia után **mérséklődést** mutatott. Az adatok alapján megállapítható, hogy a 2015-ben 14 %-kal kevesebb nehézségekkel küzdő gyermek és család került a szolgáltatás látókörébe, mint 2014-ben.

Az éves forgalmi és szakmai tevékenységek számában érzékelhető csökkenést a szolgáltatás terén a kevesebb ellátott mellett minden bizonnyal az év folyamán jelentkező többszörös szakember elvándorlás és az ezzel összefüggésben fennálló betölteni nem tudott álláshelyek is eredményezték.

¹ Észlelő és jelzőrendszer: a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 17§ által meghatározott és nevesített, gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek, intézmények, szervezetek.

A **szolgáltatás éves forgalmi adatai** azt mutatják, hogy az igénybe vevők mindezek ellenére továbbra is nagy számban keresik fel a szolgáltatást.

GONDOZÁSI ESETEK SZÁMA										
Év	0-5	6-13	14-17	Alapellátott gyermek száma	Védelembe vett gyermek száma	Utógondozott gyermek Száma	Családjából kiemelt		Összesen	Családok száma
							ID	NV		
2008	46	64	21	105	26	-			131	67
2009	42	90	33	117	43	5			165	85
2010	39	83	54	139	33	-	-	4	176	91
2011	47	80	49	131	42	-	1	2	176	92
2012	40	84	71	124	59	-	2	10	195	116
2013	49	98	80	145	57	-	18	7	227	141
2014	45	83	67	140	26	3	-	26	195	119
2015	37	57	61	111	34	2	4	4	155	90

ID: ideiglenes hatállyal befogadó gyermekotthonban elhelyezett

NV: nevelésbe vett

2. számú táblázat

A előző táblázatából a szolgáltatásban részesülők számának csökkenő tendenciája a gondozási esetek számának alakulásában szintén megfigyelhető (-21 %). Visszaulva, a gondozási esetek számának csökkenése minden bizonnyal összefügg a veszélyeztetettséget észlelő jelzések arányának csökkenésével, mely -20 %. (Az észlelő- és jelzőrendszerrel érkező jelzések száma 2013-ben 254, 2014-ben 184, 2015-ben pedig 148 volt.)

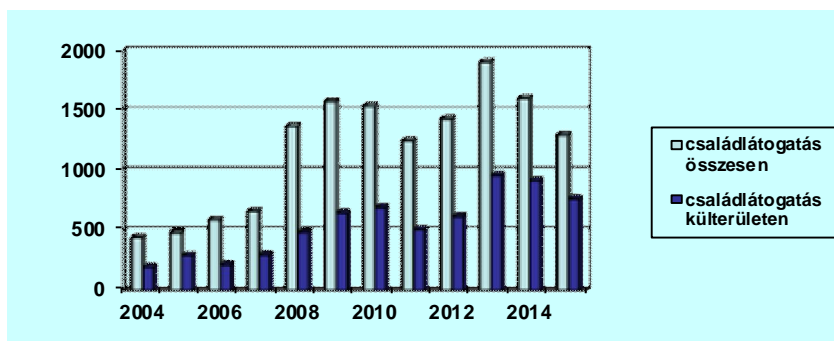
Az alapellátásba vétel aránya csökkent, ugyanakkor **24%-kal nőtt a védelembe vett gyermekek száma**, mely arra enged következtetni, hogy nőtt a „problémásabb”, fajsúlyosabb, az együttműködésbe bevonni nem sikerült esetek, vagy az iskolai hiányzások magas száma miatt (50 órát meghaladó) már elkerülhetetlenné vált hatósági intézkedések száma.

A szolgáltatás látókörébe került **veszélyeztetett gyermekek** számát tekintve ugyan csökkenés mutatkozott az elmúlt időszakban, de ezzel összefüggésben tapasztalható az a körülmény is, hogy a családgondozás során jellemző jelenség a problémák többszörösen összetett, halmozott vagy súlyosabb fokú előfordulása. Az ellehetetlenedett, sokproblémás élethelyzeteken több esetben már a hosszú távú - akár évekig elhúzódó - családgondozás és intenzív szakmai együttműködés sem képes tartósan enyhíteni, esetenként a gyermekek saját családjukban történő nevelkedésének lehetőségét tovább megtartani.

A veszélyeztetettség okait, a kezelt problémák számát/típusát tekintve a korábbi évekre jellemző anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) problémák után mostanra **az életviteli problémák kerültek az első helyre. A második helyen a családi konfliktusok** (szülők közti, szülő-gyermek közti), míg a **harmadik helyen a gyermeknevelési problémák** állnak. Mindezek után a gyermekintézménybe való beilleszkedési zavarok és a magatartás, illetve teljesítményzavarok állnak a sorban. Figyelemfelhívó, hogy a **családon belüli bántalmazások száma növekedést mutat** (3-ról 11-re emelkedett).

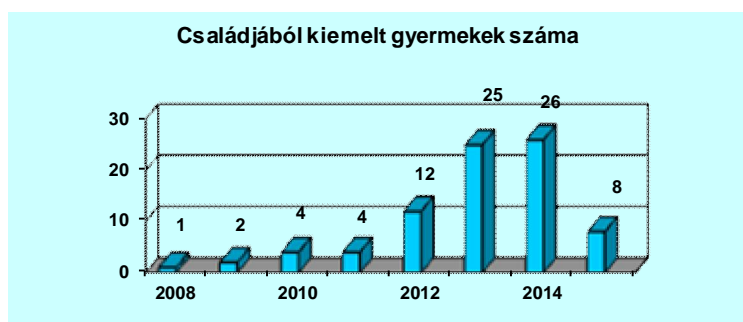
A gyermekjóléti feladatok ellátása során a szolgálat 1295 alkalommal végzett **családlátogatást** az elmúlt évben. Ebből 765 a külterületeken élő családoknál történt (ebből a Neszúrben 681). A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységében továbbra is jelentős

arányt képvisel a külterületen végzett családlátogatások száma 60 % (2013-ben 51 %, 2014-ben 57 %, 2015-ben 60 %), melyet a diagram is szemléltet:

1. diagram: családlátogatások számának alakulása a gyermekjóléti szolgáltatásban

2013-ban kezdetét vette az az igen kedvezőtlen tendencia, hogy jelentősen nőtt a **családból történő kiemelések** aránya, amely az elmúlt évben már csökkenni látszik (2014-ben 26, 2015-ben 8 gyermek). A szakellátásba került gyermekek száma továbbra is jellemzően a település külterületéről kerül ki (87 %), azon belül is jellemzően a Neszürben élő családokból. Mindez arra utal, hogy az ott élők élethelyzetében már évek óta tapasztalható negatív folyamatok továbbra is jelen vannak, azaz a családból történő kiemelések aránya az itt élő családok élethelyzetének fokozódó ellehetetlenülésére, bizonyos alapvető funkciók elvesztésére, és működésük felborulására engednek következtetni.

2. diagram: családjából kiemelt gyermekek száma

A gyermekjóléti szolgálat egyik speciális feladata a **családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása**, mely során próbálják **családgondozással** elősegíteni az átmeneti neveltek otthoni környezetükbe történő visszahelyezését, a gyermeknevelésre alkalmas életkörülmények megteremtését, javítását, valamint a szülő és a gyermek közötti kapcsolat megőrzését, helyreállítását. 2015-ben 20 családnál, 33 gyermeket érintően láttak el ilyen feladatokat. Az elmúlt évben családba történő visszahelyezésre 2 esetben került sor.

2015-ben 1 kiskorú és 1 felnőtt szociálisan **válsághelyzetben lévő várandós** anyával került kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálat, akiknek gondozásba vétele vált szükségessé. Krízishelyzet miatt családok átmeneti otthonában történő elhelyezésre az előző évben nem került sor.

Az intézményben az elmúlt évben a Szolgálatnál 17 gyermek 122 alkalommal részesült **pszichológiai tanácsadásban**. A Szolgálat pszichológiai tanácsadója intézményvezetői feladatai mellett látja el továbbra is a tanácsadást, ezért csak a felvállalható esetszám határáig biztosítható ez a szolgáltatás a Jászszági Szolgálaton belül. Szükség esetén pszichológiai tanácsadásra a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat helyi szakszolgálat (korábban Nevelési Tanácsadó) is fogadta a delegált szülőket és a kiskorú ügyfeleinket, ahol a szükséges szakmai segítséget minden esetben megkapták.

2015-ben a Szolgálatunknál elérhető **jogi tanácsadást** 65 alkalommal vették igénybe, mely 60 gyermeket érintett.

A Szolgálat jogi tanácsadója egyben **mediátor** képesítéssel is rendelkezik, melynek eredményeként a közvetítői eljárás/tanácsadás is elérhető lett intézményünkben.

A Jászberényi Központ programjai, rendezvényei, egyéb szakmai tevékenységei 2015-ben:

Nyári napközis tábor:

2015. június 22-26. között került ismét megrendezésre a Jászberényi Központ 10. nyári napközis tábora, mely a „**Sportoljunk a szabadban**” címmel témakör jegyében zajlott. A 25 fő, elsősorban hátrányos helyzetű/veszélyeztetett kisiskolás napközbeni táboroztatásához a helyszínt hagyományosan a SZIE Gyakorló Általános Iskola biztosította. Programunk igazodik a kisiskolások életkorának igényeihez. Ebben az évben legnagyobb hangsúlyt a mozgásnevelésnek, egészségmegőrzésnek, környezeti nevelésnek szántuk. A sport - tágabb értelemben - olyan szórakoztató időtöltés, játék, amely növeli az ember mozgáskultúráját, fizikai erejét, egészségét. Az egészség alapvető értékkategória, az emberi életminőséget javítja. A programokat a felkért szakemberek térítésmentesen biztosították. A Jászberény Városi Önkormányzat Humán Erőforrás Bizottsága segítette a tábor megvalósításához szükséges költségek jelentős részének előteremtését.

Játszóház DMK Ifjúsági Ház:

Már több éve együttműködünk OLAJÁG-JÁSZ Mozgássérültek Közhasznú Egyesületével, meghívásukra a rendezvényeiken gyermekprogramokat biztosítunk. Az Egyesület 2015. szeptember 19-én a DMK Ifjúsági Házban tartott újabb programjukon a szolgálat munkatársai kézműves és szabadidős foglalkozást szerveztek a gyerekeknek (rajzolás, ragasztás, színezés, arcfestés, stb.).

Egészség Nap - „Segítők Szigete”:

2015. szeptember 26-án városunkban ismét megrendezésre került az EGÉSZSÉG NAP, melynek keretében számos sportrendezvény, valamint az egészséges életmódhoz kapcsolódó előadások, bemutatók, filmvetítések és szűrések zajlottak különböző helyszíneken. A borús, esős idő ellenére a gyermek és felnőtt lakosság népes köre kereste fel a rendezvényt.

Az előző évhez hasonlóan Szolgálatunk és a városban működő, hozzánk csatlakozó civil szervezetek képviselői „SEGÍTŐK SZIGETE” néven csatlakozott és vett részt a rendezvényen a DMK Ifjúsági Házban. A már kialakult jó együttműködések és szakmai kapcsolatok révén a Jászberényben működő szociális- és gyermekvédelmi tevékenységet végző, vagy abban szerepet vállaló „civiliek” számára a programon való részvétel újabb lehetőséget teremtett a bemutatkozásra a helyszínen nyújtott színes interaktív programjaik révén (pl. játékos tevékenységek, kérdőívek, totók, kötetlen beszélgetések, jógaóra).

„JÓ SZÍVVEL ...” akció:

Köszönjük... Visszonozzuk... Fogadjuk... Adjuk... Kínáljuk....

2015. december 20-án a városi adventi programok keretében a Jászsági Szolgálat munkatársai az előző évhez hasonlóan ismét adományt gyűjtöttek a „Jó Szívvel Faháznál”. Forró teával, hagymás zsíros kenyérrel, házi készítésű mézeskaláccsal, lufikkal, zászlókkal ajándékoztuk meg a felajánlásokért cserébe a jótékonykodó jászberényi lakosokat, továbbá köszönetként kedves szívből jövő jókívánságokat adtunk. Az akcióban 24 000 Ft gyűlt össze. A szervezetünknek felajánlott összegből krízishelyzetben lévő, vagy nehéz sorsú gyermekek és családok részesültek/részesülnek élelmiszer csomagban.

Szünidei Játsszóház: 2015. október 22-én került megrendezésre az őszi szüneti játsszóház. A családi hangulatban zajlott összejövetel teret biztosított a közös játéknak, kézműves foglalkozásnak, beszélgetéseknek.

Családi konfliktusok, problémás, esetenként a végletekig megromlott emberi kapcsolatok, válási szituációk okán továbbra is igény mutatkozik arra, hogy Szolgálatunknál a **kapcsolattartásokhoz** helyszínt és családgondozói felügyeletet biztosítsunk. Elegendő tárgyi és személyi feltételek hiányában eddig csak korlátozottan, évente 1-2 esetben tudunk ennek eleget tenni. 2016.01.01-jétől a Jászsági Központ kötelező feladatává vált a kapcsolattartási ügyelete biztosítása.

A Szolgálat jó szakmai kapcsolatot ápol és rendszeresen **együttműködik** számos városi **civil és egyházi szervezettel**, mely a fent említett „Segítők Szigete” összefogásban is sikeresen megvalósult. Rendszeresen érkeznek hozzánk különböző lakossági felajánlások és **adományok** (pl. ruhaneműk, háztartási eszközök, bútorok) melyeket **közvetítjük klienseink körében**. Ezen kívül az elmúlt évben, és már az idén is kaptunk újabb segítséget (ruha-, és élelmiszeradományokat, valamint használati tárgyakat, játékokat) a Tesco-Global Zrt. Jászberényi Áruházától, a Magyar Vöröskereszt Jászberényi szervezetétől.

A Szolgálat évről évre **terephelyet biztosít és tereptanári feladatokat is ellát**, rendszeresen fogadja a szakirányú képzésekből szakmai gyakorlatra érkező hallgatókat (pl. SZIE ABPK Szociális Munka Tanszékéről, valamint más képzési intézményekből).

A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése:

A gyermekek veszélyeztetettségét észlelő és jelző rendszer működtetése, a tagok közötti együttműködés szervezése már az előzőekben is intézményünk egyik fontos feladata volt. A szolgáltatások ez év elején életbe lépett átszervezésének indokai között azonban kiemelt célkitűzésként jelenik meg az észlelő és jelző rendszer tekintetében a jelzőrendszeri munka **hatékonyabb összehangolásának és megerősítésének szükségessége**. Ennek eredményeként a módosítás nem csak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szolgáltatási feladatainak (család- és gyermekjóléti szolgálat), hanem a két szolgáltatás jelzőrendszerének „összevonását”, azonos hangsúlyosságát is jelentette.

A jelzőrendszer eredményes működésének két legfontosabb indikációja:

- Az **idejében felismert probléma** a beavatkozások pozitív prognózisának alapfeltétele.
- A gyermekvédelem területén csak **az ellátásban érintett szervezetek és szakemberek érdemi együttműködésétől** - közös alapokra helyezett, a kompetenciákat figyelembe véve közösen kialakított és megvalósított szakmai tevékenységtől - várható eredmény.

A Jászsági Szolgálat Jászberényi Központja 2016. 02. 18-án rendezte meg **Éves Szakmai Tanácskozását**. A tanácskozás megtartása, összehívása már az előzményekben is jogszabályban előírt feladata volt intézményünknek. A 2016.01.01-jét követő jogszabályváltozások eredményeként azonban a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (5) bekezdése alapján a továbbiakban a korábbi határidőtől eltérően már korábban, **minden év február 28-áig kell az Éves Szakmai Tanácskozást megszervezni**. A jogszabályváltozás egy másik elemeként a tanácskozás keretében az intézmény feladata az előzetesen összegyűjtött információk és a tanácskozás tapasztalatai alapján minden év **március 31-éig elkészíteni a település éves jelzőrendszeri intézkedési tervét**, mely tartalmazza

- a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóinak tanulságait,
- az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- az éves célkitűzéseket, és
- a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

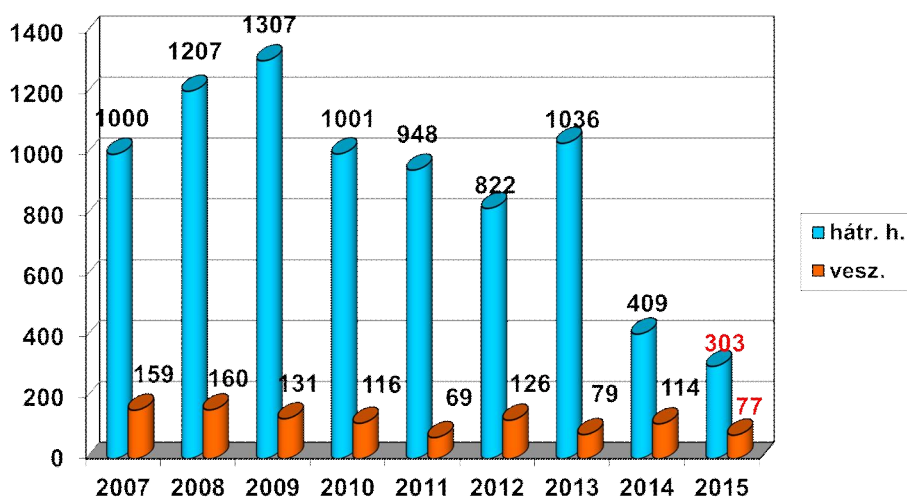
A megküldött írásos tájékoztatókban jelzett adatok alapján a településen:

- a előző évi adatokhoz képest csökkent a intézmények, a jelzőrendszer által ismert, náluk „nyilvántartott” hátrányos helyzetű a gyermekek száma (-26%)
- a előző évi adatokhoz képest csökkent a intézmények, a jelzőrendszer által ismert, náluk „nyilvántartott” veszélyeztetett a gyermekek száma (-32%)

Vélelmezhető, hogy a hátrányos helyzet számában mutatózó jelentős csökkenést a megállapítása feltételeiben 2013-ban bekövetkezett jogszabályváltozások idézik elő (szülő kérelmére állapítható meg, végzésben, meghatározott körülmények teljesülése esetén).

Az éves tanácskozás kapcsán kért beszámolók adatai alapján az is kitűnt, hogy jelzőrendszer jelentős hányadában - 46%- nem tartják nyilván, vagy/és nem szolgáltatnak adatot a veszélyeztetett gyermekekről.

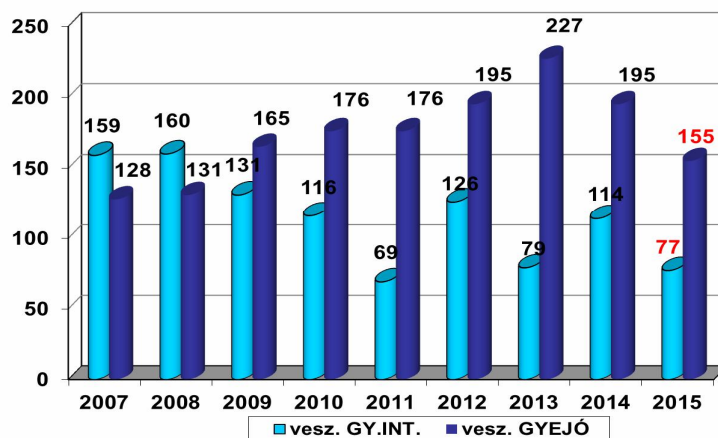
Összehasonlítás az előző évek Jászberényi adataival

3. diagram: Veszélyeztetettség és hátrányos helyzet alakulása a településen a megküldött tájékoztatók alapján

Ugyanakkor:

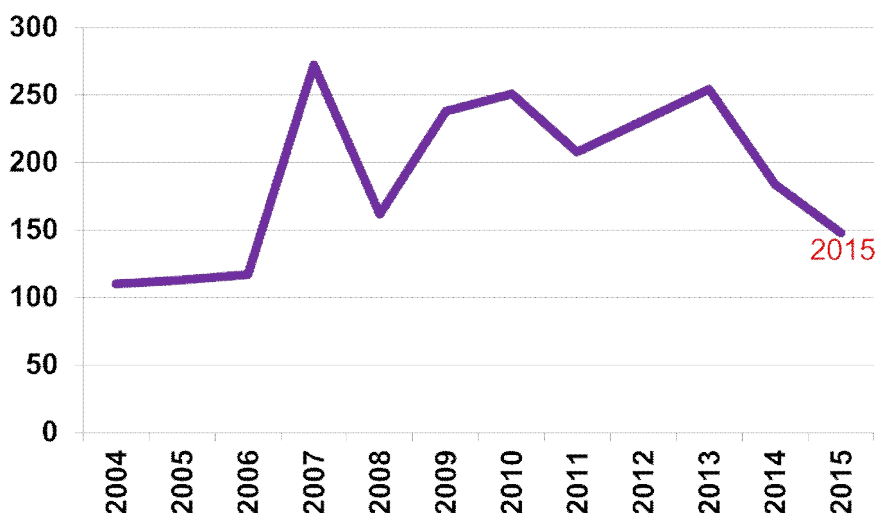
A gyermekjóléti szolgáltatás (GYEJÓ) által gondozott esetek száma 2015-ben 155 volt (a település gyermeklakosságának 3,6 %-a).

4. diagram: A gyermekintézményekben nyilvántartott és a GYEJÓ látókörében lévő veszélyeztetettek számának összehasonlítása

A gyermekjóléti szolgáltatás rendszerében nyilvántartott, szolgáltatásban részesült veszélyeztetett gyermekek száma is csökkenést mutatott (-20 %), mely minden bizonnyal összefüggésben áll a jelzések számának csökkenésével. A jelzőrendszer által "nyilvántartott" veszélyeztetettek száma a településen -32 %-kal csökkent.

A jelzőrendszertől a Jászberényi Központnak megküldött jelzések száma az előző évi csökkenés (-27%) után 2015-ben ismét csökkenést mutat, ami -20%. (A jelzőrendszer tagjai, intézményei 2015-ben 148, 2014-ben 184 alkalommal éltek jelzéssel a szolgálatunk felé, ami 2013-ban még 254 is volt.) A legtöbb jelzés a közoktatási intézményekből (ezen belül is jellemzően az általános iskolákból), majd az állampolgároktól, továbbá még számos esetben a gyámhatósági/gyámhivatali/szabálysértési szervektől érkezik.

5. diagram: A jelzések számának alakulása

Az észlelő és jelzőrendszer tagjai a visszajelzések és beszámolók alapján az alábbi jelzőrendszeri munkát érintő éves célkitűzésekre tettek javaslatot:

Problémafelvetések:

- Sok embernek van problémája, de a segítség gyakran már későn érkezik
- Folytonos személyi változások a jelzőrendszerben
- Család/szülők hozzáállása nem megfelelő
- **Hiányos szakmai felkészültség**, képzések hiánya
- **Biztonságos szórakozási lehetőségek hiánya**

Javasolt célkitűzések:

- **Partnerség erősítése, hatékonyabb együttműködés kialakítása**
- **Veszélyeztetettség kialakulásának megakadályozása**
- Közös esetmegbeszélések
- „Örökzöld téma”: **veszélyeztetettség** fogalmának értelmezése
- Naprakészség: jogszabályok, módszertani anyagok ismerete
- Továbbképzések, **szakmai előadások**
- **Jelzőrendszeri tagok motiválása**, valamilyen kedvezmény a plusz feladatellátásért
- Prevenációs programok szervezése
- Drog prevenció a szülők és pedagógusok irányába is
- **Egységes nyomtatványok kidolgozása a hiányzások jelentésére**
- **Prevenációs, felvilágosító előadások**, ifjúságvédő programok
- Bölcsődei férőhely növelése, szociálisan hátrányos helyzetű kisdetek elhelyezése a bölcsődében

A fenti célok elérését, jelzőrendszer hatékonyabbá tételét elősegítő lépésekre a jelzőrendszeri tagok az alábbi javaslatokat tették:

- Kulturált szórakozási lehetőség, felügyelt szórakozás lehetőségének megteremtése tagok, ÖK, szülői szervezetek bevonásával
- **IVCS (Ifjúság Védelmi Csoport)**, Megelőzési és Tanácsadási Konferencia folytatása
- **Kompetencia határok tisztázása**
- **Oda és visszajelzések gördülékeny működtetése**
- **Gyakoribb információ és tapasztalatcsere**
- **Közös megoldási tervek kidolgozása**
- **Rászoruló gyermekek feltérképezése**
- Minden **tag mutassa be munkáját, gyakorlatát** – ez talán erősítheti az együttműködést

Mindezek figyelembe vételével a szakmai tanácskozáson kiscsoportos szekciók keretében folytatott megbeszélések kezdeményezésével törekedtünk prioritásokat és rangsort meghatározni az előzetes felvetések halmazában. A csoportokban folytatott elemző beszélgetések eredményeként a fenti javaslatok rendszerezéseként, szelektálásaként, általános keretek pontosabb és konkrétabb javaslatokra bontásaként az alábbi területek kerültek felvetésre, emelődtek ki a tanácskozáson:

- **A HH és a HHH megállapításának és „regisztrálásának” hiányosságai, mellyel kapcsolatban a csoport tagjai a szülők és szakemberek tudatlanság és a témával kapcsolatos információhiányt és tájékoztatatlanságot vélelmeznek. Az ismerethiány leküzdése és a szülők eredményesebb tájékoztatása érdekében a jelzőrendszeri megbeszélések egyikén javasolják egy illetékes szakember meghívásával tájékoztatni a jelzőrendszer tagjait a HH és HHH megállapításának folyamatáról és lehetséges „előnyeiről”.**

- ***Témaként merült fel a városban közismert, a fiatalok által előszeretettel látogatott és devianciákkal, akár köztudottan drogokkal is fertőzött „problémás” gócpontokon (pl. buszpályaudvar, piac és környéke) tapasztalható állapotok, mellyel kapcsolatban igény fogalmazódott meg a fokozottabb jelenlétre az illetékes szervek részéről (rendőrség, közterület felügyelet, akár az IVCS tevékenységének kiterjesztése).***
- A problémás, deviáns gyermekek növekvő számát érzékelik az oktatási intézményekben, melyhez javasolt lenne pl. kis létszámú vagy speciális osztály, vagy tagozat indítása a településen megfelelő szakemberekkel.
- ***Iskolai gyermek és ifjúságvédelmi feladatok megfelelő és szakszerű ellátása egyre megoldatlanabbnak látszik az intézményekben,*** nincs rá független és állandó szakember, melynek megoldására szakképzett –lehetőleg az intézménytől független- iskolai szociális munkás alkalmazása lenne szükséges.
- A szakemberek észrevételei között szerepelt továbbá az is, hogy a szülői szerepek torzulását, nem megfelelő nevelési eszközök alkalmazását, a családi működési zavarok gyakoribb előfordulását, a család funkcióinak meggyengülését, a szülők fokozott „öntudatosságát” ugyanakkor tudatlanságát tapasztalják munkájuk során, mellyel kapcsolatban javaslatot és igény fogalmaztak meg egy ún. „szülők iskolája” program bevezetésének szükségességére.
- Nyári biztonságos gyermekfelügyelet megszervezése hiányként merült fel, különösen a kisiskolás korcsoport számára. Ez városi szinten, összehangoltan igényelne megoldást.
- Növekszik a lemorzsolódás a közép- és szakiskolákban, problémát jelent a 16 éves korra csökkentett tankötelezettség. Mindemellett a diákok túlterheltek, heti akár 38-40 óra mellett nem lehet még másnapra is megfelelően felkészülni.
- Családon belüli erőszakkal, bántalmazással érintet ügyekben esetenként érzékelhető a jelzőrendszer hátrítása, ***a jelzés nem vállalása. Más esetekben viszont nem adekvát, nem gyermekvédelmi témájú jelzések és megrendelések kerülnek közvetítésre és jelzésre a Szolgálat felé.***

A 2016 évre vonatkozó települési jelzőrendszeri intézkedési tervben mindezek figyelembe vételével elkészült intézkedési terv konkrét elemei **közvetve, vagy közvetlenül fedik, vagy harmonizálnak a jelzőrendszertől érkezett számos előzetes egyéb javaslattal is, melyeket a beazonosíthatóság érdekében a fentebbi szöveges részben vastag dőlt betűvel emeltünk ki.**

Szolgálatunk az előző években tett javaslatait továbbra is fenntartja az alábbiak vonatkozásában:

Mint ahogy az már az éves szakmai tanácskozás során felmerülő felvetések között szerepelt, az iskolai gyermek és ifjúságvédelmi feladatok megfelelő és szakszerű ellátása egyre megoldatlanabbnak látszik az intézményekben. A feladat hatékonyabb megoldására a gyermekközösségekben jelen lévő problémák halmazát tekintve szakképzett –lehetőleg az intézménytől független- iskolai szociális munkás alkalmazása lenne szükséges. Ez a nehézség évek óta visszatérő problémaként van jelen, gyakorlatilag mióta már nem kapnak az intézmények „kötelező” szakmai létszámot ezen feladat ellátására.

Ezzel összefüggésben fenntartjuk azon már korábban is megfogalmazott javaslatunkat, hogy szükségesnek ítéljük a köznevelési intézményekben – elsősorban az általános és középiskolákban – önálló, független, szakirányú szakmai ismeretekkel bíró **gyermekvédelmi felelősök alkalmazásának** az újragondolását a gyermekvédelmi szakmai szempontok mentén. Ezeknek a szakembereknek kulcsszerepük lehetne a gyermekeket érintő veszélyeztetett élethelyzetek felismerésében, és a gyermekeket érintő bűnmegelőzési tevékenységben, drog prevencióban, stb.

A várható jogszabályváltozások ugyan előrevetítik, hogy a több más feladatbővülés mellett a kormányzati elképzelések szerint 2018. január 1-jétől a család- és gyermekjóléti központok kötelező feladatává kívánják tenni az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet is, kérdés azonban a jelenlegi nehézségek és a tervek szerint változatlan szakmai létszámfeltételek mellett a központok milyen mértékben lesznek képesek ezen feladat megfelelő biztosítására.

Javaslatot teszünk továbbá városunkban a **szervezett és összehangolt bűnmegelőzési együttműködés megszervezésére. Ezen belül is a drog prevenciók célú együttműködés újjáélesztését és újraszervezését kiemelten fontosnak tartjuk.** A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) tevékenysége 2007 óta szünetel városunkban. Az érintett és arra vállalkozó intézmények és szakemberek szervezett drog prevenciók célú együttműködésének újjáélesztése és tevékenysége hozzájárulhat, és hatékony eszköze lehet a gyermekek és fiatalok körében egyre terjedő drogfogyasztás visszaszorításának, a megelőzésnek (prevenciónak), felvilágosításnak. Javasoljuk, hogy a KEF működésének beindításához, városi drogmegelőző programok szervezéséhez biztosítson forrást az önkormányzat, ami később pályázati forrásokból kiegészíthető.

A **gyermekek átmeneti gondozása** (helyettes szülő, gyermekek/családok átmeneti otthona), mint gyermekjóléti alapellátás már több alkalommal került újragondolásra. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 2016. március 9-én megtartott ülésén a gyermekek átmeneti otthoni ellátásáról szóló 133/2016. (III. 9.) határozatban foglaltak szerint döntött arról, hogy a gyermekek átmeneti otthoni ellátásának biztosítására előírt törvényi kötelezettségnek a jövőben az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával kötött ellátási szerződés útján kíván eleget tenni. A Képviselő-testület felhatalmazta Jászberény Város Polgármesterét az - 1 férőhely fenntartására vonatkozó - ellátási szerződés aláírására, melynek előkészítése folyamatban van.

4./ Szakmai ellenőrzések

A jegyzői gyámhatóság szakmai felügyeletét a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal látta el, mely rendszeresen kér tájékoztatást, illetve adatokat különféle (ombudsman-i, valamint központi szinten elrendelt) célvizsgálatokhoz.

A felügyeleti szerv részéről a 2015. évre vonatkozó, jegyzői gyámhatóságot érintő szakmai ellenőrzés nem történt.

5./ Jövőre vonatkozó javaslatok

Jelenleg bölcsőde, családi napközi, óvoda formájában biztosított a gyermekek napközbeni ellátása.

Jelenleg folyamatban van a gyermekek átmeneti otthoni ellátásához való hozzáférés lehetőségének biztosítása, mivel a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több állandó lakos él, gyermekek átmeneti otthonát köteles működtetni.

A Gyvt. 94/A. §-a szerint a települési önkormányzatok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat, különösen a bölcsőde, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona és a gyermekjóléti központ működtetését társulás útján is biztosíthatják. E törvényi rendelkezésre tekintettel a Képviselő-testület a 157/2014. (V. 14.) határozatával döntött arról, hogy a gyermekek átmeneti otthona – Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás keretein belül történő - kialakításának a lehetőségét meg kell vizsgálni.

A Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője és az I. számú szakmai központ vezetője elkészítette a gyermekek átmeneti gondozása működési feltételeinek megteremtési lehetőségeiről szóló tájékoztató anyagot, melyet a Társulás 2014. június 3-ai ülésén megtárgyalt. Ezt követően az intézmény kistérségi szinten történő létrehozásának és működtetésének lehetőségét – a tájékoztató anyagban rögzítettek szerint – a Társulás több települése megtárgyalta. A 2014 júniusától 2015 februárjáig terjedő időszakban Jászapáti, Jánoshida, Alattyán, Jászboldogháza, Jászladány, Jásztelek, Jászsalsószentgyörgy, Jászszentandrás települések képviselő-testületei döntöttek úgy, hogy nem kívánnak részt venni a gyermekek átmeneti otthoni ellátását biztosító intézményfenntartó társulásban.

Fentiekre tekintettel a Képviselő-testület a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató tudomásul vételére vonatkozó 278/2015. (V. 13.) határozatával döntött arról, hogy megvizsgálja a jászberényi gyermekek átmeneti otthoni ellátása gyermekek átmeneti otthonát működtető fenntartóval kötött ellátási szerződés útján való biztosításának lehetőségét, mivel az intézmény kialakításának és működtetésének – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeleten előírt - tárgyi és személyi feltételei nem adóttak.

A Gyvt. 96. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást más szervvel, személlyel kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja. A Gyvt. 96. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az intézmények ellátási területének meghatározásánál tekintettel kell lenni arra is, hogy az intézmény és az ellátottak lakóhelye közötti távolság lehetőleg ne haladja meg az ötven km-t. A Gyvt. 97. § (1) bekezdése szerint a személyes gondoskodást nyújtó ellátást a települési önkormányzat állami fenntartóval, egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatja. A Gyvt. 5. § s) pontjának sa) alpontjában foglaltak szerint a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása állami fenntartó.

A Képviselő-testület Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában, a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt feladatkörében eljárva – figyelemmel a Gyvt. 96. § (1)-(2) bekezdéseiben, 97. § (1) bekezdésében és a Képviselő-testület gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztató tudomásul vételére vonatkozó 278/2015. (V. 13.) határozatának 3. pontjában foglaltakra – a 460/2015. (XII. 9.) határozatával felkérte Jászberény Város Polgármesterét, hogy a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében – a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat I. számú Szakmai Központja vezetőjének

bevonásával - kérjen tájékoztatást az ellátási szerződés megkötésének, ellátási terület bővítésének lehetőségéről, szerződéskötés feltételeire vonatkozóan az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásának Elnökétől.

Az ellátási szerződés megkötésére vonatkozóan - Jászberény Város Polgármesterének kérésére - a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásának (a továbbiakban: Társulás) Társulási Tanácsa a 6/2016. (II. 15.) határozatával hozott döntést. E határozat 1. pontja szerint a Társulási Tanács elviekben egyetért azzal, hogy a Társulás ellátási szerződést kössön a Jászberény Városi Önkormányzattal a gyermekvédelmi törvényben szabályozott gyermekek átmeneti ellátásának a Társulás által fenntartott Kistérségi Humán Szolgáltató Központ intézményegysége, a Gyermekek Átmeneti Otthona által történő biztosítására.

A szerződéskötés feltételei tekintetében a Társulási Tanács arról döntött, hogy

- szerződés üres férőhelyek terhére, legfeljebb 1 férőhelyre vonatkozóan köthető,
- a férőhely fenntartásáért 70.000.- Ft /hó hozzájárulást kell fizetni,
- a szerződés 2016. december 31. napjáig szólhat azzal, hogy ezen irányú kezdeményezés és a működési feltételek megléte esetén az időtartam hosszabbítható.

A Társulás elnöke az 1/146-3/2016 számú levelében kérte, hogy amennyiben ezen feltételek mellett igény van az ellátás biztosítására, akkor a Képviselő-testület döntését küldjük meg részére. Ezt követően módosításra kerül az intézmény alapító okirata és működési engedélye. A Képviselő-testület döntését követően a szerződés tervezetét eljuttatják részünkre.

A Képviselő-testület a gyermekek átmeneti otthoni ellátásáról szóló 133/2016. (III. 9.) határozatával döntött arról, hogy a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Társulással a Társulási Tanács 6/2016. (II. 15.) határozatának 2. pontjában meghatározott feltételek szerint, és kinyilvánította, hogy a gyermekek átmeneti otthoni ellátásának biztosítására előírt törvényi kötelezettségnek a jövőben az intézményfenntartó Társulással kötött ellátási szerződés útján kíván eleget tenni.

A különböző veszélyeztető tényezők miatt **fontosnak érezzük a prevenciót**, amely nélkülözhetetlen a veszélyeztetettség megelőzése érdekében és a családba történő későbbi visszahelyezés vonatkozásában egyaránt.

A megelőzésnek csak **egy jól működő jelzőrendszer** lehet az alapja, amely koordinálja és szervezi a gyermekvédelmi gondoskodás valamennyi résztvevőjének munkáját. A tájékoztatásban, prevencióban, együttműködésben továbbra is nagy szerepe lesz az önkormányzatnak.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a már meglévő ellátási formák szinten tartására, fejlesztésére, minőségi javítására.

6./ Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A Képviselő-testület a 187/2015. (III. 11.) önkormányzati határozatával fogadta el JÁSZBERÉNY VÁROS – 2015-2019. évekre vonatkozó - KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI FELADATTERVÉT.

A Feladatterv célja: mérsékelje a városban előforduló bűncselekmények számát, kezelje azok okait, valamint csökkentse a sértetté válás veszélyét, növelje a lakók biztonságát, hogy a Jászberény Városi Önkormányzat a közbiztonság védelmét szolgáló alapfeladatát magas színvonalon ellássa. Az önkormányzat feladatkörén belül a közbiztonság védelmét, fejlesztését szolgáló feladatok magasabb szintű ellátása, fejlesztése az együttműködő

partnerekkel közös tervezésben, összehangolt – ciklikusan értékelt, egyeztetett – megvalósításban.

A feladatterv III. pontja szerinti célok, prioritások között szerepel:

- segítségnyújtás civil szervezeteknek, iskoláknak a pályázatok kidolgozásában, közreműködés azok koordinálásában,
- a gyermekek és a fiatalok bűnmegelőzési nevelése terén a jogkövető magatartás tanúsításának elérése,
- a családon belüli erőszak tendenciáit felmérve a családterápia megszervezése,
- a Szomszédok Egymásért Mozgalom – bűnmegelőzési program – bővítése,
- a biztonságos szórakozóhelyek lehetőségének megteremtése.

A Feladatterv végrehajtásával összefüggő teendők között szerepel

a közbiztonság területén

- a ***hátrányos helyzetű kisebbségek felzárkóztatása, bevonásuk a bűnmegelőzésbe,***
- a lakosság tájékoztatása érdekében a helyi szinten megvalósuló bűnmegelőzési programok megfelelő módon történő propagálása, hogy
- a pedagógusok azonnal reagáljanak az iskolában, illetve az iskola környékén előforduló erőszakos cselekedetekre. A köznevelési intézményekben ***esetmegbeszélő csoportokban, iskolai fórumokon szükséges kiemelni, megbeszélni a deviáns magatartási formákat,*** a társadalom által elvárt magatartási szabályokat. E törekvést támogatva szakemberek által tartott bűnmegelőzési előadásokat kell szervezni.

-intézményi pszichológus megbízásával a közbiztonság védelmét szolgáló alapfeladat hatékonyabb, színvonalasabb ellátása.

A közlekedésbiztonság területén: óvodákban, iskolákban közlekedésbiztonsági tájékoztatók szervezése.

Az önkormányzat feladatai között szerepel, hogy a köznevelési intézményekben támogatni kell a szakmailag megfelelően felkészült közbiztonsági, bűnmegelőzési programok megszervezését és működését. A fiatalok jogkövető magatartásra nevelése (iskolai kötelező előadások), önvédelmi reflexeik kialakítása és erősítése, a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása csökkentheti az elkövetővé és/vagy áldozattá válás kockázatát.

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, az alkohol és drog-prevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény közötti folyamatos együttműködésre van szükség. Lehetőséget kell teremteni egy koordinációs fórum létesítésére és működtetésére.

Szükséges a rendőrségi D.A.D.A. program, valamint az „OVI-ZSARU” és az „ISKOLA RENDŐRE PROGRAM” folytatása.

A bűnmegelőzés terén a megelőzés (prevenció) jegyében feladat:

- a felvilágosító propaganda tevékenység folytatása a helyi médiákban, nevelési-oktatási intézményekben a minőségbiztosítási eljárást követően DADA programok szervezése, az osztályfőnöki órák keretein belül helyes életvitelre, veszélyhelyzetek kialakulására, megelőzésére nevelés az ÁNTSZ és a Rendőrség bevonásával, továbbá a Közbiztonsági Show évenkénti megszervezése. Továbbra is cél a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum újjáélesztése.
- a „csellengő” gyermekek támogatása, részükre napi szintű, délutánonkénti elfoglaltság szervezése a közművelődési, illetve sportintézményekben (sportfoglalkozások, kártya, sakk, ügyességi játékok stb.), valamint nyári szünidei időszakban történő, igény szerinti elfoglaltság megszervezése (táboroztatás),
- a szórakozóhelyek nyitvatartási rendjének és a fiatalok szeszitalal való kiszolgáltatásának szigorúbb ellenőrzése – szükség esetén a lakosság nyugalmanak biztosítása érdekében újraszabályozása -, mely a közvetlen környezet biztonságát és nyugalmaát szolgálja.

Egyre gyakoribb a pedagógusok ellen irányuló, illetve diákok egymás ellen elkövetett iskolai erőszak, ezért szükséges a biztonsági szolgálat iránti igény felmérése igény szerint bővítése, iskolák környékén elhelyezett kamerák számának növelése, a nevelési-oktatási intézmények videó megfigyelő rendszerrel való ellátása.

A Képviselő-testület a 148/2016. (IV. 13.) határozatával elfogadta Jászberény Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében foglaltak 2015. évi időarányos megvalósulásáról szóló beszámolót.

Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A Képviselő-testület Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt feladatkörében eljárva - tekintettel Jászberény Város 2015-2019. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében, valamint a 2013-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban foglaltakra – az összehangolt megelőzési tevékenység érdekében a 11/2016. (I. 20.) határozatával támogatta a Jászberényi Kistérség 18 településének közös részvételével megalakítandó Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását.

7./ A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A társadalmi szervezetek és a jászberényi egyházi közösségek alapítványai jelentős részt vállalnak a hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős programjainak szervezésében és a gyermekek nyári táboroztatásában. Fő célcsoportjuk a nehéz anyagi körülmények között, krízishelyzetben élő és hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik.

A jövőbeni legfontosabb feladatunk, hogy szorosabbra fűzzük a kapcsolatot a karitatív és segítő tevékenységet ellátó civil szervezetekkel, egyházakkal, keresve a közös együttműködést vagy szerepvállalásuk lehetőségeit.

Baginé Gavaldik Livia s.k.

***Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
vezetője***

dr. Pap Magdolna s.k.

***Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda
vezetője***

Lengyelné Nagy Beatrix s.k.

Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ vezetője